



Hammaslääketieteen tohtori, oikeushammaslääkäri Helena Ranta vastaanotti Apollonia-palkinnon avajaisissa. Kymmenentuhannen euron suuruisen palkinnon luovuttivat Apollonian puheenjohtaja Riitta Suuronen ja pääsihteeri Maija T. Laine-Alava.

Apolloniapalkittu oikeushammaslääkäri Helena Ranta:

Maamme puolueettomuus luo lähtökohdan kansainväliselle toiminnalle

Arvoisat ministeri, puheenjohtaja, arkkkiatri, hyvät kutsuvieraat ja kollegat. Esitän lämpimät kiitokseni Suomen Hammaslääkäri-seura Apolloniale palkinnosta. Koen sen tunnustuksena työlle, jota suomalainen oikeuslääketieteen asiantuntijaryhmä on vuodesta 1996 lähtien suorittanut ihmisoikeusloukkausten tutkinnassa eri maissa. Ryhmän toiminnassa on kaikissa olosuhteissa korostettu sen riippumattomuutta ja puolueettomuutta. Meidän tehtävämme on ollut löytää totuus, jos se yleensä on mahdollista, ei osoittaa syyllistä. Syyllisyyden arviointi kuuluu aina kansalliselle tai kansainväliselle tuomioistuimelle, ei koskaan yksittäiselle tutkijalle tai tutkimusryhmälle. Jokaisella on oikeus rehtiin ja avoimeen oikeudenkäyntiin.

Minulta on usein kysytty, miten juuri Suomi voi osoittaa kansainvälisen yhteisön käytöön monipuolisen yliopistollisen tutkijaryhmän, josta ulkoasiainministeriö usein vastaa taloudellisesti ja muut mi-

nisteriöt tukevat luovuttamalla asiantuntijoitaan ryhmään. Maamme puolueettomuus muodostaa lähtökohdan, johon liittyvät Helsingin yliopistossa ja eri tutkimus- ja viranomaislaitoksissa oleva tieto, kokemus ja inhimilliset resurssit. Yliopiston päätehtävien, opetuksen ja tutkimuksen, rinnalle on nostettu tasavertaisena yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja palvelutehtävä, jotka ovat jo pitkään kuuluneet oikeuslääketieteen perinteeseen. Olen ylpeä siitä, että me hammaslääkärit olemme osaltamme olleet tässä prosessissa mukana sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.

Seurasin huolestuneena 1990-luvun taloudellisen laman heijastuksia yliopistomaailmaan. Yhteiskunnan säästötoimet kohdistuivat silloin rankasti alamme koulutukseen, ja monet opettaja-kollegat ja tutkijat siirtyivät ulkomaille tai etsiytyivät kliiniseen työhön joko julkiselle tai yksityiselle sektorille. Hieman kärjistäen voidaan sanoa, että olemme menettäneet yhden sukupolven ansioituneita ja työnsä omistautuneita tut-

kijaopettajia. Heitä tarvittaisiin tänään, kun lähivuosien aikana huomattava osa ammattikunnastamme siirtyy eläkkeelle.

Toivon, että työskentelyni oikeuslääketieteen laitoksella ja tutkimusryhmämme kansainväliset tehtävät ovat tuoneet opetuksemme ja pitkällä tähtäimellä myös tutkimuksemme uusia näkökulmia. Erittäin mielenkiintoisena ja uraauurtavana pidän yhteistyötä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden asiantuntijoiden, ulkoasiainministeriön ja puolustushallinnon eri sektorien kanssa. Yliopiston kansleri, rehtori ja vararehtorit sekä lääketieteellinen tiedekunta ovat aina tukeneet sekä henkisesti että taloudellisesti tutkimusryhmämme toimintaa.

Oikeushammaslääketieteen koulutus suunniteltiin yhteistyössä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kanssa. Erityispatenttikoulutus toteutetaan yhteistyössä HY:n oikeuslääketieteen laitoksen, hammaslääkärijärjestöjen, Onnettomuustutkintakeskuksen, Keskusrikospoliisin ja Helsingin poliisi-



silaitoksen kanssa, ja se on herättänyt kollegakunnassa ilahduttavan suurta kiinnostusta. Tämä puolestaan merkitsee meille niin laitoksena kuin kouluttajina haastetta ja suurta vastuuta. Ensimmäiset uuden koulutusohjelman suorittaneet hammaslääkärit voivat jo tämän vuoden aikana hakea erityispätevyyttä.

Tutkimusryhmämme tuloksista on ollut saatavissa varsin vähän julkaistua tietoa esim. tieteellisissä lehdissä. Varsin usein raporttiemme päälle on niiden valmistuttua leimattu välittömästi 'salainen'. Toivon vilpittömästi tilanteen muuttuvan, koska haluaisin päästä jälleen kirjoittamaan discussion-osiota tieteelliseen artikkeliin! Tribunaaleille annettavat asiakirjat ja todistusaineisto on riisuttava kaikesta ylimääräisestä, niihin ei voi sisällyttää spekulatioita.

Näiden viimeisten kommenttien jälkeen haluan erityisesti kiittää Suomen Hammaslääkärisseura Apollonia ennakkoluulottomuudesta ja rohkeudesta palkita sotarikostutkija.

Hammaslääketiedetapahtuman järjestelyistä vastannutta Apollonian koulutustoimikuntaa kiitettiin avajaisissa: Marika Doepel, Anne Hiiri, Kirsti Hurmerinta, Kirsti Liede, Veronica Lindgren, Annariitta Kottonen, Ritva Kuoppala, Päivi Ollila, Jaakko Peltola, Taina Remes-Lyly, Antero Salo, Rauno Sirkkanen, Päivi Siukosaari, Hanna Thorén ja Heikki Tuutti.

Erikoishammaslääkäri Sirpa Pöyry sai Apollonian koulutustoimikunnan valitsemana Vuoden kouluttaja -palkinnon. – Sirpa Pöyry on ansioitunut ja innostava luennoitsija, jolle opetustilanne on positiivinen haaste. Hän onkin pitänyt kursseja laajalti eri puolilla Suomea toimien muun muassa Odontologia 2000 -kouluttajana. Hänen opetustaitonsa erityisesti endodonttisten kliinisten ongelmien ratkaisemisessa ovat laajalti tunnustetut. Palkinnon luovutti koulutustoimikunnan puheenjohtaja Yrsa Le Bell.



Hammaslääkärilehden palkinnon parhaasta kirjoituksesta vuonna 2002 saivat Ani Lakoma ja Irja Ventä artikkelista Syömishäiriöpotilaiden tunnistaminen ja hoitaminen. Irja Ventälle palkinnon luovutti toimitusneuvoston puheenjohtaja Anna-Lisa Söderholm.



Hammaslääkäriliiton ensimmäisen Vuoden Laadunedistäjä -kunniamainnan sai HLT Ulla-Maija Saarni. Kunniakirjan luovutti Liiton puheenjohtaja Liisa Luukkonen.